

195.

Smlouva

o vzájemné pomoci mezi republikou Československou a Svazem sovětských socialistických republik.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ.

TOMÁŠ G. MASARYK,

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ,

VŠEM,

KTERÍ TENTO LIST ČISTI NEBO ČTOUCE SLYŠETI BUDOU,

POZDRAVENÍ.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

A

SVAZU SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLIK

BYLA SJEDNÁNA TATO

SMLOUVA S PODPISOVÝM PROTOKOLEM:

Smlouva

o vzájemné pomoci mezi republikou Československou a Svazem sovětských socialistických republik.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ A ÚSTŘEDNÍ VÝKONNÝ VÝBOR SVAZU SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLIK,

prodchnuti jsouce přáním posílit mír v Evropě a zaručiti jeho dobrodiní svým státům tím, že dokonaleji zabezpečí, aby byla přesně prováděna ustanovení Paktu Společnosti Národů o zajištění státní bezpečnosti, územní celistvosti a politické nezávislosti států,

rozhodnuti jsouce věnovati své úsilí právě a sjednání evropské dohody, směřující k tomuto cíli, a rozhodnuti jsouce dále prozatím přispívati, pokud je v jejich moci, k tomu, aby byla účinně prováděna ustanovení Paktu Společnosti Národů,

Договор

о взаимной помощи между Союзом Советских Социалистических Республик и Республикой Чехословацкой.

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ СОЮЗА СОВЕТСКИХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ РЕСПУБЛИК И ПРЕЗИДЕНТ РЕСПУБЛИКИ ЧЕХОСЛОВАЦКОЙ,

Воодушевленные желанием укрепить мир в Европе и гарантировать его благо для своих стран, обеспечив более полным образом точное применение положений устава Лиги Наций, направленных к поддержанию национальной безопасности, территориальной целостности и политической независимости государств,

Решив посвятить свои усилия подготовке и заключению европейского соглашения, преследующего эту цель, и, впредь до этого, способствовать, насколько от них зависит, эффективному применению положений устава Лиги Наций,

rozhodli se sjednati za tím účelem smlouvu a ustanovili svými zmocněnci:

President republiky Československé:

pana Dra **Edvarda Beneše**,
ministra zahraničních věcí,

Ústřední výkonný výbor Svazu sovětských socialistických republik:

pana **Sergeje Sergejeviče Alexandrovského**,
mimořádného vyslance a zplnomocněného ministra Svazu sovětských socialistických republik,

kterí, vyměňivše si své plné moci a shledavše je v dobré a náležitě formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

Článek 1.

Pro případ, že by republika Československá nebo Svaz sovětských socialistických republik byly předmětem hrozby nebo nebezpečí útoku se strany některého evropského státu, Svaz sovětských socialistických republik stejně jako republika Československá se navzájem zavazují přikročiti bez odkladu k úradě o opatřeních, aby byla zachována ustanovení článku 10 Paktu Společnosti Národů.

Článek 2.

V případě, že by za podmínek, předvídaných v článku 15, odstavci 7 Paktu Společnosti Národů, republika Československá nebo Svaz sovětských socialistických republik byly přes upřímně mírumilovné své úmysly předmětem nevyvolaného útoku se strany některého evropského státu, Svaz sovětských socialistických republik stejně jako republika Československá si bez odkladu vzájemně poskytnou pomoc a podporu.

Článek 3.

Majíce na zřeteli, že podle článku 16 Paktu Společnosti Národů o každém členu Společnosti, který sáhne ke zbrani, nedbaje závazků, jež na sebe vzal v článcích 12, 13 nebo 15 Paktu, má se ipso facto za to, jako by se dopustil činu válečného proti všem ostatním členům Společnosti, republika Československá stejně jako Svaz sovětských socialistických

Решили заключить договор с этой целью и назначили своими Уполномоченными:

Центральный исполнительный комитет Союза Советских Социалистических Республик:

Господина

Сергея Сергеевича Александровского,
Чрезвычайного Посланника и Полномочного Министра
Союза Советских Социалистических Республик,

Президент Республики Чехословацкой:

Господина

Д-ра Эдварда Бенеша,
Министра Иностранных Дел,

которые после обмена своими полномочиями, признанными находящимися в должной форме и надлежащем порядке, условились о следующих постановлениях:

Статья 1.

В случае, если Союз Советских Социалистических Республик или Республика Чехословацкая явились бы предметом угрозы или опасности нападения со стороны какого либо европейского государства, Чехословацкая Республика и соответственно Союз Советских Социалистических Республик обязуются приступить обоюдно к немедленной консультации в целях принятия мер для соблюдения постановлений статьи 10. Устава Лиги Наций.

Статья 2.

В случае, если в условиях, предусмотренных в статье 15., параграф 7. Устава Лиги Наций, Союз Советских Социалистических Республик или Республика Чехословацкая явились бы, несмотря на искренне мирные намерения обеих стран, предметом не вызванного нападения со стороны какого либо европейского государства, Республика Чехословацкая и взаимно Союз Советских Социалистических Республик окажут друг другу немедленно помощь и поддержку.

Статья 3.

Принимая во внимание, что согласно статье 16. Устава Лиги Наций каждый член Лиги, прибегающий к войне вопреки обязательствам, принятым в статьях 12., 13. и 15. Устава, тем самым рассматривается как совершивший акт войны против всех других членов Лиги, Союз Советских Социалистических Республик и взаимно Республика

republik se zavazují bez odkladu vzájemně si poskytnouti pomoc a podporu podle článku 16 Paktu v případě, že by se jeden z nich za těchto podmínek a přes upřímně mírumilovné své úmysly stal předmětem nevyvolaného útoku se strany některého evropského státu.

Tentýž závazek berou na sebe pro případ, že by republika Československá nebo Svaz sovětských socialistických republik byly předmětem útoku se strany některého evropského státu za podmínek, předvídaných v článku 17, odstavci 1 a 3 Paktu Společnosti Národů.

Článek 4.

Bez újmy předchozích ustanovení této smlouvy stanoví se, že bude-li jedna z Vysokých smluvních stran napadena jedním nebo několika třetími státy za podmínek nedávajících podkladu k poskytnutí pomoci a podpory podle této smlouvy, druhá Vysoká smluvní strana se zavazuje, že za trvání konfliktu neposkytne přímo ani nepřímo pomoci ani podpory útočníkovi nebo útočnickům, při čemž každá ze stran prohlašuje, že není vázána žádnou dohodou o pomoci, která by byla v rozporu s tímto závazkem.

Článek 5.

Shora uvedené závazky jsou ve shodě se závazky Vysokých smluvních stran jakožto členů Společnosti Národů, a proto ničemu z této smlouvy nebude dáván výklad, který by omezoval poslání Společnosti Národů, pokud jde o vhodná opatření k účinnému zabezpečení světového míru nebo který by omezoval závazky, vyplývající pro Vysoké smluvní strany z Paktu Společnosti Národů.

Článek 6.

Tato smlouva, jejíž československé a ruské znění je stejně autentické, bude ratifikována a ratifikační listiny budou co nejdříve vyměněny v Moskvě. Bude zapsána u tajemnického úřadu Společnosti Národů.

Smlouva nabude účinnosti ihned po výměně ratifikačních listin a zůstane v platnosti pět let. Nevypoví-li ji jedna z Vysokých smluvních stran po předchozí nejméně jedno-

Чехословацкая обязуются, в случае, если одна из них явится, в этих условиях, и несмотря на искренне мирные намерения обеих стран, предметом невызванного нападения со стороны какого либо европейского государства, оказать друг другу немедленно помощь и поддержку, действуя применительно к статье 16. Устава.

То же обязательство принято на случай, если Союз Советских Социалистических Республик или Республика Чехословацкая явится предметом нападения со стороны какого либо европейского государства в условиях, предусмотренных в параграфах 1. и 3. статьи 17. Устава Лиги Наций.

Статья 4.

Без ущерба для предыдущих постановлений настоящего договора установлено, что если одна из Высоких Договаривающихся Сторон явится предметом нападения со стороны одной или нескольких третьих Держав в условиях, не дающих основания для оказания помощи и поддержки в пределах настоящего договора, то другая Высокая Договаривающаяся Сторона обязуется не оказывать в течение конфликта ни прямо, ни косвенно помощи и поддержки нападающему или нападающим, причем каждая из сторон заявляет, что она не связана никаким соглашением о помощи, которое находилось бы в противоречии с настоящим обязательством.

Статья 5.

Так как обязательства, установленные выше, соответствуют обязанностям Высоких Договаривающихся Сторон, как членов Лиги Наций, то ничто в настоящем договоре не будет толковаться, как ограничение задачи этой последней принимать меры, способные эффективно ограждать всеобщий мир, или как ограничение обязанностей, вытекающих для Высоких Договаривающихся Сторон из Устава Лиги Наций.

Статья 6.

Настоящий договор, русский и чешский тексты которого будут иметь одинаковую силу, будет ратифицирован, и ратификационные грамоты будут обменены в Москве, как только это будет возможно. Он будет зарегистрирован в Секретариате Лиги Наций.

Он вступит в действие с момента обмена ратификациями и будет оставаться в силе в течение пяти лет. Если он не будет денонсирован одной из Высоких Договариваю-

roční výpovědi před uplynutím této lhůty, zůstane v platnosti po neomezenou dobu; každá z Vysokých smluvních stran bude však ji moci zrušiti zvláštním prohlášením po jedno-
roční výpovědi.

Čemuž na svědomí zmocněnci podepsali tuto smlouvu a přiložili k ní své pečeti.

Dáno v Praze ve dvojím vyhotovení dne 16. května 1935.

L. S. Dr. EDVARD BENEŠ.

Podpisový protokol.

Přistupující k podpisu československo-sovětské smlouvy o vzájemné pomoci z dnešního dne, zmocněnci podepsali tento protokol, jenž bude ratifikován spolu se smlouvou.

I.

Je shoda o tom, že ze článku 3 vyplývá pro každou z Vysokých smluvních stran závazek, aby neprodleně poskytla druhé straně pomoc, vyhovující bez odkladu doporučením Rady Společnosti Národů, jakmile je vydá podle článku 16 Paktu Společnosti Národů. Rovněž je shoda o tom, že obě smluvní strany budou shodně postupovati za tím účelem, aby Rada vydala tato doporučení tak rychle, jak si okolnosti toho vyžádají, a že v případě, nevydá-li Rada z jakéhokoliv důvodu žádného doporučení aneb nedospěje-li k jednomyslnému usnesení, závazek pomoci přes to bude proveden. Je rovněž shoda o tom, že závazky pomoci, stanovené v této smlouvě, týkají se pouze útoku, podniknutého na vlastní území jedné neb druhé smluvní strany.

II.

Obě vlády konstatují, že dosah závazků ob-
sažených v člancích 1, 2 a 3 této smlouvy, která byla sjednána ve snaze přispěti k tomu, aby ve východní Evropě byl vybudován regionální systém bezpečnosti, jehož počátek byl učiněn francouzsko-sovětskou smlouvou z 2. května 1935, jest vymezen tak, jak je stanoveno ve 4. bodě podpisového protokolu k ře-

šících Storon s předupreždeniem, po kraj-
nej mēre, za jedin god do istecheniya etogo
perioda, to on ostanetsya v sile bez ograni-
cheniya sroka, pričem každay iz Vysokih
Dogovarivayushchih Storon budet imet
vozmožnost' prekratit' ego deystvie putem
zayavleniya ob etom s predupreždeniem za
odin god.

V udostoverenie čego Uplnomochennye
podpisali nastoyashiy dogovor i prilozhili
k nemu svoi pečati.

Совершенно в Праге, в двух экземплярах,
16 Мая 1935 года.

(М. П.) С. АЛЕКСАНДРОВСКИЙ.

Протокол подписания.

В момент подписания Советско-чехосло-
вацкого договора о взаимной помощи от
сего числа, уполномоченные подписали
нижеследующий протокол, который будет
включен в обмениваемые ратификационные
грамоты договора.

I.

Условлено, что следствием статьи 3. явля-
ется обязательство каждой Договарива-
ющейся Стороны оказать немедленно по-
мощь другой, сообразуясь безотлагательно
с рекомендациями Совета Лиги Наций, как
только они будут вынесены в силу статьи
16. Устава. Условлено также, что обе до-
говаривающиеся стороны будут действовать
согласно, дабы достичь того, чтобы Совет
вынес свои рекомендации со всей ско-
ростью, которой потребуют обстоятельства,
и что, если, несмотря на это, Совет не вы-
несет, по той или другой причине, никакой
рекомендации, и если он не достигнет еди-
ногласия, то обязательство помощи тем не
менее будет выполнено. Условлено, также,
что обязательства помощи, предусмотрен-
ные в настоящем договоре, относятся лишь
к случаю нападения, совершенного на соб-
ственную территорию той или другой До-
говаривающейся стороны.

II.

Оба Правительства констатируют, что
обязательства, предусмотренные статьями
1., 2. и 3. настоящего договора, заключен-
ного в стремлении содействовать созданию
в восточной Европе региональной системы
безопасности, начало которой положено
франко-советским договором от 2-го Мая
1935 года, ограничиваются теми же преде-

čené smlouvě. Obě vlády zároveň uznávají, že závazky vzájemné pomoci budou mezi nimi účinné jen potud, pokud tu budou podmínky předvídané touto smlouvou a pokud bude oběti útoku poskytnuta pomoc se strany Francie.

III.

Obě vlády pokládají za žádoucí sjednání regionální dohodu, která by směřovala k organizaci bezpečnosti mezi smluvními státy a která by mohla obsahovati závazky vzájemné pomoci nebo býti provázena takovými závazky, a vyhradzují si proto možnost účastnit se případně, ve vzájemném souhlasu, podobných dohod přímo nebo nepřímo ve formě, jež by se jim jevila vhodnou. V tomto případě závazky, vyplývající z těchto různých dohod, nastoupí na místo závazků, vyplývajících z této smlouvy.

Dáno v Praze dne 16. května 1935.

Dr. EDVARD BENEŠ.

лами, которые установлены пунктом 4. Протокола подписания упомянутого договора. Одновременно оба Правительства признают, что обязательства взаимной помощи будут действовать между ними лишь поскольку, при наличии условий, предусмотренных настоящим договором, помощь стороне жертве нападения будет оказана со стороны Франции.

III.

Оба Правительства, считая желательным заключение регионального соглашения, целью которого явилась бы организация безопасности договаривающихся государств и которое вместе с тем могло бы включить обязательства взаимной помощи или сопровождаться таковыми, признают друг за другом возможность, в соответствующем случае, участвовать, с обоюдного согласия, в той форме, прямой или косвенной, которая представлялась бы подходящей в подобных соглашениях, причем обязательства этих соглашений должны заменить собой те, которые вытекают из настоящего договора.

Совершено в Праге в двух экземплярах, 16 Мая 1935 года.

С. АЛЕКСАНДРОВСКИЙ.

SHLÉDNUVŠE A PROZKOUMAVŠE TUTO SMLOUVU S PODPISOVÝM PROTOKOLEM, PROHLAŠUJEME JE ZA SCHVÁLENY, PŘIJATY, POTVRZENY A UTVRZENY A MOCÍ LISTU TOHOTO PODEPSANÉHO NAŠÍ RUKOU VLASTNÍ JE SCHVALUJEME, PŘIJÍMÁME, POTVRZUJEME A UTVRZUJEME, SLIBUJÍCE SLOVEM SVÝM, JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ, ŽE JE PEVNĚ A NEPORUŠITELNĚ ZACHOVÁME A NEDOPUSTÍME, ABY PROTI NIM JEDNÁNO BYLO Z JAKÉKOLI PŘÍČINY A JAKÝMKOLI VYMYŠLENÝM ZPŮSOBEM.

TOMU NA SVĚDOMÍ JSME TENTO LIST VYHOTOVITI KÁZALI A K NĚMU PEČEŤ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ PŘITISKNOUTI DALI.

JENŽ JEST DÁN V LÁNECH DNE 3. ČERVNA LÉTA TISÍCIHO DEVÍTISTÉHO TŘICÁTÉHO PÁTÉHO.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ:

T. G. MASARYK v. r.

L. S.

MINISTR ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ:

Dr. EDVARD BENEŠ v. r.

Vyhlašuje se s tím, že ratifikační listiny byly vyměněny v Moskvě dne 8. června 1935 a že týmž dnem nabyla smlouva účinnosti.

Dr. Beneš v. r.